

Bijlage bij het besluit van de administrateur-generaal van 14 december 2011 tot wijziging van de bijlage bij het besluit van de administrateur-generaal van het Vlaams Energieagentschap van 14 december 2011 houdende het vastleggen van de minimale kwaliteitslabels waaraan koelkasten en wasmachines moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een kortingsbon en de minimumvereisten waaraan energiescans moeten voldoen

BIJLAGE 1.

Minimumvereisten voor het uitvoeren van de actieverplichting betreffende energiescans, vermeld in artikel 6.4.1/8 van het Energiebesluit van 19 november 2010

Het begrip energiescan wordt in het hierboven vermelde besluit als volgt gedefinieerd:

Energiescan: een doorlichting die, op basis van een bezoek ter plaatse, een eerste beeld geeft van de energiesituatie en het energiebesparingspotentieel op het vlak van gebouwschil, verwarming, sanitair warm water, verlichting, elektrische apparaten en gedrag, waarbij tijdens het eerste bezoek de energiefactuur kan worden gescreend met het oog op optimalisatie op basis van onder meer een leveranciersvergelijking, premies voor energiebesparende investeringen kunnen worden toegelicht en op de plaatsen waar dat zinvol wordt geacht, spaarlampen, een spaardouchekop, radiatorfolie, buisisolatie, tochtstrips, een timer voor een waterboiler en een stroomverdeeldoos met schakelaar kunnen worden geplaatst en radiatoren kunnen worden ontlucht, of een voortgangscontrolebezoek waarbij energiebesparende investeringen kunnen worden uitgevoerd.

In wat volgt worden enerzijds de minimale criteria vastgelegd waaraan een energiescan moet voldoen en anderzijds de minimale criteria waaraan het voortgangscontrolebezoek, zoals in de bovenvermelde definitie, (en hierna begeleidingstraject type 1 of type 2 te noemen) moet voldoen.

A.ENERGIESCAN

1.SCAN ZELF

Een analyse van de definitie geeft al een aantal minimale criteria aan:

- Er wordt minstens één bezoek ter plaatse uitgevoerd.
- De doorlichting brengt zowel de huidige energiesituatie als de mogelijkheden tot besparing in kaart.
- Zowel de gebouwschil, de verwarming, het sanitair warm water, de verlichting, de elektrische toestellen als het gedrag van de bewoners wordt bekeken.
- Op basis van een leveranciersvergelijking wordt de energiefactuur gescreend.
- Premies voor energiebesparende investeringen worden toegelicht.
- Tijdens het bezoek worden een aantal maatregelen toegepast die in de definitie vermeld worden, als dat zinvol wordt geacht.

De huidige situatie en de verbeteringsmogelijkheden worden in kaart gebracht aan de hand van een vragenlijst. Die vragenlijst peilt minstens naar de volgende gegevens:

BASISGEGEVENS

Scan identificatienummer

Datum waarop de energiescan is uitgevoerd

Persoonsgegevens:

Naam klant;

Adres klant;

Telefoonnummer klant;

Doelgroep: Beschermd, LAC, actieve prepaidmeter, voorwaarden verwarmingstoelage, op basis van inkomen, op basis van huurprijs, huurder sociale huisvesting, huurder sociaal verhuurkantoor, inschatting van het OCMW,

Uitvoerder van de scan

Algemene gegevens:

Woningtype: vrijstaande woning, halfopen bebouwing, gesloten bebouwing, appartement op gelijkvloerse verdieping, appartement op bovenste verdieping, appartement op tussenverdieping;

Aantal gezinsleden;

Aanwezigheid overdag: ja/nee tijdens weekdays, ja/nee tijdens weekenddagen;

Eigendomsstatuut: eigenaar, huurder;

Indien huurder: van een privéwoning of van een sociale woning;

Energieverbruik van de woning (gas in kWh, stookolie in liter, elektriciteit in kWh, andere).

o geschatte waarden: ja/nee

Toeleder naar de scan

HUIDIGE SITUATIE

1. Gebouwschil

Aanwezigheid dakisolatie of zoldervloerisolatie

o Ja/nee/niet na te gaan

o Indien ja + eenvoudig te achterhalen : soort isolatie + dikte

Aanwezigheid muurisolatie

o Muurisolatie aan de buitenkant van een buitenmuur

Ja/nee/niet na te gaan

Indien ja + eenvoudig te achterhalen: soort isolatie + dikte

o Spouwmuurisolatie

Spouw aanwezig: ja/nee/niet na te gaan

Spouw geïsoleerd: ja/nee/niet na te gaan

Indien ja + eenvoudig te achterhalen: soort isolatie + dikte

Aanwezigheid vloerisolatie

o Boven een kruipruimte: ja/nee/niet na te gaan

o Boven volle grond: ja/nee/niet na te gaan

o Indien ja + eenvoudig te achterhalen: soort isolatie + dikte

Aanwezigheid van enkel glas

o Ja/nee

o Indien ja: Schatting aantal m² enkel glas

Aanwezigheid van gewoon dubbel glas

o Ja/nee

o Indien ja: Schatting aantal m² gewoon dubbel glas

Aanwezigheid van hoogrendementsbeglazing

o Schatting aantal m² hoogrendementsbeglazing

Zijn de ramen aan vervanging toe: ja/nee

Is er een tochtgevoel aan de raamprofielen: ja/nee

Aanwezigheid van een PV-installatie

o ja/nee

o indien nee: dak geschikt (asbest leien, nog in goede staat)voor PV: ja/nee/niet na te gaan

o oriëntatie

2.Verwarming

Hoofdverwarming

o Centrale verwarming ja/nee

Op aardgas

o Vermogen ketel

o Type ketel: gewone ketel, hoogrendementsketel (HR+-label of energielabel), lagetemperatuurketel, condensatieketel (HR-Toplabel of energielabel)

o Leeftijd van de ketel

Op stookolie

o Vermogen ketel

o Type ketel: gewone ketel, lagetemperatuurketel (Optimaz-label of energielabel), condensatieketel (Optimaz Elite-label of energielabel)

o Leeftijd van de ketel

Warmtepomp

o Type

o vermogen

Warmtenet ja/nee

Decentrale verwarming ja/nee

o Elektrische verwarming ja/nee

o Gaskachel: ja/nee

o Petroleumkachel: ja/nee

o Collectieve verwarming: ja/nee

Energievorm

Bijverwarming

o Soort

Temperatuurregeling

o Gewone radiatorcransen aanwezig: ja/nee

o Thermostaatcransen aanwezig: ja/nee

Stand

o Kamerthermostaat

Geplaatst op een geschikte plaats ja of nee

Nachtverlaging

Bij geprogrammeerde thermostaat: Ingestelde nachtverlaging °C

Bij niet-geprogrammeerde thermostaat: wordt bij slapengaan/buitengaan thermostaat lager gezet?

o indien ja: op hoeveel graden?

Tijdstip waarop nachtverlaging wordt ingesteld

Comforttemperatuur overdag °C

o Weersafhankelijke regeling (buitenvoeler) ja/nee

Verwarmingsleidingen zonder buisisolatie buiten het beschermd volume: ja/nee

o indien ja: aantal meter?

Wordt de installatie regelmatig onderhouden: ja/nee

o Keuringsrapport aanwezig ja/nee

o Verbrandingsattest en reinigingsattest aanwezig ja/nee

o indien ja: vermelding datum laatste attest

Sanitair warm water

Op welke manier wordt het warm water bereid?

o Via de centrale verwarmingsketel

o Via een doorstroomer/geiser: energie (aardgas, butaan/propaan, elektriciteit)

o Via een boiler: energie (aardgas, butaan/propaan, elektriciteit)

o Via een zonneboiler

o Via een warmtepompboiler

Temperatuur SWW

Toepassingen SWW:

o Bad: ja/nee

o Douche: ja/nee

Aantal m waterleidingen te voorzien van buisisolatie

Aanwezigheid spaardouchekop

Verlichting

Zijn er tl-lampen/spaarlampen/ledlampen aanwezig op de nuttige plaatsen

3. Elektrische apparaten

Aanwezigheid van sterk verouderde elektrische toestellen (ja/nee)

o Koelkast

o Diepvriezer

o Combi koelkast/diepvriezer

o Afwasmachine

o Wasmachine

o Droogkast

o Andere, met name

4. Gedrag

Nachtverlaging

Afwezigheidsverlaging verwarming

Aantal baden versus aantal douches

Verlichting doven bij buitengaan

Aandacht voor elektriciteitsverbruik toestel bij aankoop

Gebruik afwasmachine (steeds volledig gevuld of soms half gevuld)

Gebruik wasmachine (steeds volledig gevuld of soms half gevuld)

Gebruik droogkast: altijd/soms/nooit

Uitzetten tv-toestel (afstandsbediening, knop op het toestel, uitschakelen)

Uitzetten modem

Uitzetten digitale decoder

Uitzetten gameconsoles

Uittrekken gsm-lader

Computer laten aanstaan

Verluchten woning

ENERGIEBESPARINGPOTENTIEEL: TIPS

1. Investerings

o Isolatie plaatsen: dak, muur, vloer, beglazing

o Tochtstrips aanbrengen aan ramen

o Tochtthond of tochtborstel voor deuren

o Isoleer de rolluikkast en maak ze tocht dicht

o Verwarmingsketel vervangen + niet overdimensioneren

o Kamerthermostaat/thermostatische kranen/buitenvoeler

o Onderhoud verwarmingsinstallatie

- o Koken bij voorkeur op aardgas/inductie
- o Koelkast zonder vriesvak zuiniger
- o Beter diepvrieskist dan diepvrieskast
- o Droogkast met luchtafvoer is doorgaans iets zuiniger dan een condensatiewasdroger, maar een condensatiewasdroger is veruit het zuinigst
- o ledlampen
- o Spaardouchekop
- o Warmwatertoestellen zo dicht mogelijk bij een aftappunt
- o Beter een doorstromer dan een boiler
- o Plaats een timer op een elektrische keukenboiler
- o Reflecterende strijkovertrek
- o Koop toestellen met laag stand-byverbruik
- o Let op het energielabel bij de aankoop van toestellen
- o Radiatorfolie
- o Buisisolatie
- o andere
- 2. Gedragsmaatregelen
- o Ingestelde kamertemperatuur max 20°C
- o Nachtverlaging halfuur voor naar bed gaan
- o Gordijnen/rolluiken sluiten (niet over verwarmingselement hangen)
- o Snelkookpan
- o Met deksel koken
- o Met zo weinig mogelijk water koken
- o Elektrische kookplaten vroeger uitschakelen
- o Microgolfoven zuiniger dan oven voor kleine hoeveelheden
- o Koelkast en diepvriezer op koele plaats
- o Geen warme gerechten in koelkast/diepvriezer plaatsen
- o Ontdooi diepvriezer regelmatig
- o Thermoskan in plaats van koffiezetapparaat laten aanstaan
- o Ontkalken koffiezet/waterkoker,
- o Afwasmachine/wasmachine helemaal vullen
- o Stand-byverbruik: toestellen volledig uitzetten
- o Stopcontact met schakelaar
- o Wassen op 40°
- o Hoog toerental kiezen voor zwieren van was
- o Spaarprogramma afwasmachine/wasmachine/droogkast gebruiken
- o Was drogen op wasrek
- o Droogkast niet overladen
- o Strijken met stoom
- o Strijkijzer uitschakelen indien pauze
- o Douche versus bad
- o Sanitair warm water afstellen op 60 à 65°C
- o Warm water opvangen in een afgesloten wastafel
- o Korte tijd grondig verluchten in plaats van ramen continu in kipstand
- o Waakvlam van gaskachels doven in de zomer
- o Kijk of de cv-ketel een zomerstand en een winterstand heeft, plaats de cv-ketel in zomerstand zodra er geen verwarming meer nodig is
- o Vermijd elektrische bijverwarming
- o Uittrekken van transformatoren, bijvoorbeeld van gsm-laders, kruidmelddief, printer, scanner, halogeenlamp, babyfoon
- o Uitschakelen van modem, digitale decoder, gameconsole
- o Vermijd gebruik van halogeenlampen in staande lampen
- o Vermijd gebruik van halogeenspots
- o Computer en tv uitschakelen als niemand kijkt/werkt
- o Andere
- 2. TE PLAATSEN MATERIAAL/UIT TE VOEREN MAATREGELLEN
- In de woning wordt een spaarpakket geplaatst / worden kleine energiebesparende maatregelen uitgevoerd ter waarde van gemiddeld 25 euro. Het pakket wordt door de scanner samengesteld op basis van de belangrijkste behoeften van het betrokken gezin en van het beschikbare materiaal.
  - o Het materiaal wordt alleen geplaatst waar het zinvol wordt geacht.
  - o Lampen worden in eerste instantie vervangen in de leefruimten, waar de verlichting voldoende frequent wordt gebruikt.
    - o Bij het plaatsen van een spaardouchekop in geval van een doorstromer wordt getest of de installatie nog werkt na de plaatsing.
    - o Buisisolatie wordt geplaatst rond verwarmingsleidingen buiten het beschermd volume en rond leidingen voor sanitair warm water zowel binnen als buiten het beschermd volume.
    - o Radiatorfolie wordt alleen geplaatst achter een radiator die voor een niet-geïsoleerde buitenmuur staat.

o De klant tekent af voor de geplaatste materialen en voor de uitgevoerde werken.

TE PLAATSEN MATERIAAL:

o LEDLAMPEN

-

- De lamp heeft een Europees energie-efficiëntielabel A.

- Het lampvermogen ligt tussen 5 en 15 W.

- Kleurweergave - index (Ra) : groter dan 80 (= klasse 1B)

- Kleurweergavetemperatuur: kleiner dan of gelijk aan 3000 Kelvin

- Minimaal lichtrendement: 40 lm/W

- De lamp is voorzien voor een nominale voedingsspanning van 230V en 50Hz.

- Gemiddelde levensduur: 8000 uren

- Garantieperiode: minimaal 6 maanden

- De lampen voldoen aan de voorschriften van de Belgische NBN-normen of de overeenkomstige EN-normen wat betreft veiligheid en prestatievermogen.

o SPAARDOUCHEKOPPEN

- Toegelaten waterverbruik: 1. maximaal 7,8 liter/minuut bij een waterdruk tot 1 bar

2. tussen 7,2 liter/minuut en 9 liter/minuut bij een waterdruk van 3 bar

- Douchekoppen die slechts aan het toegelaten verbruik voldoen nadat ze met een afzonderlijke doorstroombe-
grenzer zijn uitgevoerd, komen niet in aanmerking.

- De douchekop is gemaakt uit kalkafstotend materiaal of is voorzien van een antikalksysteem (bijvoorbeeld
bewegende staafjes die te snelle aankalking moeten vermijden).

- De spaardouchekop is gemakkelijk te installeren, zonder dat er speciale gereedschappen nodig zijn.

- De spaardouchekop is robuust.

- Garantieperiode: minimaal 6 maanden

o BUISISOLATIE

- Het materiaal heeft een lambda-waarde van maximaal 0,05W/mK.

o RADIATORFOLIE

- Geen specifieke eisen

o TOCHTSTRIPS

- Geen specifieke eisen

o THERMO- EN HYGROMETER

- Temperatuurmeting in °Celsius.

- Vochtigheidsmeting in percentage luchtvochtigheid (20 tot 95%).

- Duidelijk leesbare digitale display

UIT TE VOEREN MAATREGELEN:

o ONTLUCHTEN VAN RADIATOREN

- Geen specifieke eisen

o TIMER OP EEN ELEKTRISCHE WATERBOILER

- voor zover eenvoudig uitvoerbaar

o VERDEELDOOS MET SCHAKELAAR

- Geen specifieke eisen

o OPTIMALISEREN VAN DE REGELING VAN EEN KAMERTHERMOSTAAT

- Geen specifieke eisen

3. PREMIEREGELINGEN TOELICHTEN

Deze stap bestaat uit een toelichting over de bestaande premiereregelingen voor energiebesparende investeringen. De toelichting wordt gegeven door bestaande brochures te overlopen. Als de klant behoefte heeft aan een meer gepersonaliseerde uitleg, wordt daarop ingegaan en kan worden doorverwezen naar een energiehuis.

4. CONTROLE VAN DE ENERGIEFACTUUR EN UITVOEREN VAN DE LEVERANCIERSVERGELIJKING OP WWW.VREG.BE

Deze stap bestaat voorts uit het nagaan of de bewoner de voor hem optimale energieleverancier heeft gekozen. Op basis van de meest recente factuurgegevens wordt nagegaan aan de hand van de leveranciersvergelijking of de huidige leverancier het best aanleunt bij de wensen van de bewoner. Op basis van de meest recente factuurgegevens worden minstens de volgende zaken bekeken en toegelicht:

o controle op abnormaal hoog verbruik;

o informatie rond en controle op correcte toekenning van het eventuele recht op de sociale maximumprijs voor elektriciteit en aardgas;

o verschil tussen enkelvoudig en dag- en nachttarief;

o noteren van meterstanden;

o correcte toekenning van de gratis kWh.

SOFTWARE

De scans worden verwerkt in een softwarepakket. Dat softwarepakket laat toe om de bovenstaande gegevens (huidige situatie, tips en, in voorkomend geval, de voorbereidende gegevens inzake een begeleidingstraject type 1 of type 2) te verwerken, een gepersonaliseerd rapport voor de klant op te maken en overzichten van de verwerkte gegevens op te maken. Het softwarepakket houdt ook per scan de gegevens bij over het geplaatste materiaal/de uitgevoerde maatregelen en laat toe om hiervan overzichten op te maken.

5. INSCHATTING BEHOEFTE AAN EEN VOORTGANGSCONTROLEBEZOEK (VERDER BEGELEIDINGSTRAJECT TYPE 1 OF TYPE 2 GENOEMD)

INSCHATTING OF HET HUISHOUDEN IN AANMERKING KOMT VOOR EEN BEGELEIDINGSTRAJECT TYPE 1 OF 2

Type 1: met de focus op energiebegeleiding op maat van de kwetsbare doelgroepen

Type 2: gericht op de uitvoering van energiebesparende investeringen

De uitvoering van beide types voor één huishouden is alleen mogelijk als er een duidelijke behoefte is aan beide types begeleidingstraject.

Doelgroep: beschermd, LAC, actieve prepaidmeter, voorwaarden verwarmingstoelage, op basis van inkomen, op basis van huurprijs, huurder sociale huisvesting, huurder sociaal verhuurkantoor, inschatting van het OCMW.

BEGELEIDINGSTRAJECT TYPE 1: ENERGIEBEGELEIDING OP MAAT VAN DE KWETSBARE DOELGROEPEN

Een begeleidingstraject type 1 kan alleen worden opgestart bij gezinnen die al een energiescan hebben laten uitvoeren en voor wie de toepassing van minstens vier van de zeven modules uit het begeleidingstraject type 1 zinvol is.

BEGELEIDINGSTRAJECT TYPE 2: BEGELEIDING BIJ DE UITVOERING VAN ENERGIEBESPARENDE INVESTERINGEN.

Alleen personen die geen dakisolatie hebben, nog niet overal over hoogrendementsglas beschikken of over een inefficiënte verwarmingsinstallatie beschikken, maar die wel interesse hebben om daarin te investeren, komen in aanmerking voor een begeleidingstraject type 2.

Geen dakisolatie

Nog niet overal hoogrendementsglas

Inefficiënte verwarmingsinstallatie

UITVOERING BEGELEIDINGSTRAJECT TYPE 1: energiebegeleiding op maat van de kwetsbare doelgroepen BASISGEGEVENS

Identificatienummer begeleidingstraject

Identificatienummer oorspronkelijke energiescan

Datum waarop de begeleiding is opgestart

Persoonsgegevens (naam, adres, telefoonnummer)

Doelgroep : beschermd, LAC, actieve prepaidmeter, voorwaarden verwarmingstoelage, op basis van inkomen, op basis van huurprijs huurder sociale huisvesting, huurder sociaal verhuurkantoor, inschatting van het OCMW

Uitvoerder van het begeleidingstraject

Minimaal vier van de zeven modules worden uitgevoerd:

MODULE 1: ACTIEVE BEGELEIDING BIJ HET VERANDEREN VAN ENERGIELEVERANCIER

Deze module omvat de begeleiding van de effectieve omschakeling van energieleverancier (gas en/of elektriciteit), inclusief de begeleiding bij het invullen van de juiste documenten, de nodige telefonische contacten met leveranciers, afspraken met de nieuwe leverancier over de voorschotfactuur, tussentijdse facturen, de effectieve datum van overstap ...

Ook bewoners met een budgetmeter die schuldenvrij zijn, worden begeleid om terug te keren naar de vrije energiemarkt. Bij die bewoners moeten nog een aantal extra contacten worden gelegd met de netbeheerder voor de desactivatie van de budgetmeter en de heractivatie van de meter voor elektriciteit en/of gas. Het aanleren van een goede opvolging van de verbruiken, op basis van (wekelijkse) notatie van meterstanden, is ook aanbevolen bij die klanten.

MODULE 2: UITVOERING VAN TIJDSINTENSIEVE ENERGIEBESPARENDE MAATREGELLEN

Uitvoeren van minstens twee van de onderstaande tijdsintensieve energiebesparende maatregelen die het meest zinvol zijn voor de bewoner en die nog niet zijn uitgevoerd in de energiescan:

het plaatsen van ledlampen

het plaatsen van een spaardouchekop

het plaatsen van een timer op een elektrische waterboiler

het plaatsen van een verdeeldoos met schakelaar

de regeling van de kamerthermostaat

het plaatsen van buisisolatie

het plaatsen van radiatorfolie

het plaatsen van tochtstrips

het ontlichten van radiatoren

het plaatsen van een thermo- en hygrometer

MODULE 3: SOCIALE RECHTEN EN ENERGIEPREMIES

Een grondige bespreking van sociale rechten en premies (zie onder andere www.rechtenverkenner.be en <https://www.vlaanderen.be/betaal-minder-voor-energie/sociale-maatregelen-voor-energie>)

minimale levering voor klanten bij de netbeheerder

Energielevering - sociaal tarief

Kortingsbon DNB energiezuinige apparaten

Verwarmingstoelage stookoliefonds

Etc.

MODULE 4: EVALUATIE VAN EN HERHALING TIPS BASISENERGIESCAN

Dit omvat zowel een herhaling van de gedragstips als de tips voor de uitvoering van energiebesparende kleine ingrepen of grotere investeringen. Er wordt nagegaan of er zaken zijn veranderd sinds het vorige bezoek.

MODULE 5: ONDERZOEK NA VASTSTELLING ABNORMAAL ENERGIEVERBRUIK

Als tijdens de basisscan wordt vastgesteld dat de bewoner een abnormaal energieverbruik heeft, kan dat tijdens het opvolgbezoek verder worden onderzocht. Dat onderzoek omvat onder andere:

- het screenen van het gedrag
- het screenen van (potentieel) energieverblindende toestellen (monitoring via energiemeters).
- Het regelmatig noteren/evalueren van de meterstanden

MODULE 6: CONTROLE VAN DE ENERGIEFACTUUR

Bij een abnormaal energieverbruik is het aangewezen om ook de energiefactuur grondig te onderzoeken. Ze kan worden gescreend op onder andere de volgende facetten:

- verschil tussen enkelvoudig tarief en dag- en nachttarief
  - nagaan of de meterstanden correct zijn doorgegeven
  - controle tussentijdse facturatie (voorschotfacturen)
  - bekijken van de modaliteiten van het lopende energiecontract
- etc.

MODULE 7: DUURZAME VERWARMING

O als er geen keuringsrapport beschikbaar is, opmerken dat een keuringsrapport verplicht is voor elk centraal stooktoestel. De eigenaar van de woning moet dat aanvragen. Doorverwijzen naar lijst erkende technici: Erkenning als technicus vloeibare brandstof, technicus gasvormige brandstof of technicus verwarmingsaudit | Vlaanderen.be.

O als er geen recent verbrandings-/reinigingsattest beschikbaar is, opmerken dat dat verplicht is voor elk centraal stooktoestel: jaarlijks voor centrale stooktoestellen op vaste op vloeibare brandstoffen, tweemaal per jaar voor centrale stooktoestellen op gasvormige brandstoffen. De gebruiker (in geval van huurwoning is dat de huurder) moet dat laten opmaken. Doorverwijzen naar lijst erkende technici (zie: <https://www.vlaanderen.be/erkenning-als-technicus-vloeibare-brandstof-technicus-gasvormige-brandstof-of-technicus-verwarmingsaudit>)

O als uit attesten blijkt dat de installatie is afgekeurd, erop wijzen dat dat binnen drie maanden na de afkeuring van de installatie verholpen moet worden. Vervolgens moet een nieuw attest opgesteld worden. De eigenaar van de woning moet dat aanvragen. Als vervanging nodig is, verwijzen naar website VEKA beslissingsboom verduurzaming verwarming (zie: <https://www.vlaanderen.be/nieuwe-verwarmingsinstallatie-kiezen/naar-woningverwarming-met-warmtepomp-of-warmtenet#q-28d508f7-2a30-43c5-b154-ef46b943fe99>).

O nakijken van instellingen kamerthermostaat: nachtverlaging instellen en uitleg geven bij het aanpassen van het klokprogramma. Instellen van en uitleg over het gebruik van thermostatische kranen.

Na uitdrukkelijk schriftelijk akkoord van de klant zal de trajectbegeleider informatie die verdere gerichte begeleiding kan ondersteunen, doorspelen naar andere actoren zoals het OCMW, de toeleider, de netbeheerder, de klachtendienst van de VREG, de Federale Ombudsman Energie.

Een begeleidingstraject type 1 energiebegeleiding op maat van de kwetsbare groepen kan gefactureerd worden als minstens vier van de zes modules zijn uitgevoerd. Die mogelijke facturatie doet geen afbreuk aan de verplichting om ook de resterende modules uit het begeleidingstraject type 1 uit te voeren als dat zinvol is.

Niet correct gefactureerde begeleidingstrajecten zullen worden teruggevorderd.

VERWERKING IN DE SOFTWARE

De begeleidingstrajecten type 1 worden verwerkt in een softwarepakket. Dat softwarepakket laat toe om de volgende zaken na te gaan en om daarvan gedetailleerde overzichten op te maken:

- op welke modules de klant recht heeft en tot welk resultaat dat per module heeft geleid;
- op welke datum de begeleiding heeft plaatsgevonden.

UITVOERING BEGELEIDINGSTRAJECT TYPE 2 BIJ INVESTERING

Een begeleidingstraject type 2 kan alleen worden opgestart bij personen die al een energiescan hebben laten uitvoeren en die geen dakisolatie hebben, nog niet overal hoogrendementsglas hebben of over een inefficiënte verwarmingsinstallatie beschikken.

VOORBEREIDING BEGELEIDING BIJ INVESTERINGEN (Alleen als die voorbereiding nog niet heeft plaatsgevonden tijdens de energiescan)

O uiteenzetting van het belang van dakisolatie en/of hoogrendementsbeglazing en/of een energiezuinige verwarmingsinstallatie om energieverbruik binnen de perken te houden;

O ruwe inschatting maken van de kostprijs voor het (laten) plaatsen van dakisolatie en/of het vervangen van bestaande beglazing door hoogrendementsglas al dan niet in combinatie met raamvervanging en/of het plaatsen van een energiezuinige verwarmingsinstallatie, door middel van meetstaten en gebruikmakend van recente standaard-kostprijzen bouwsector, recente gemiddelde aankooprijzen isolatiemateriaal/beglazing/ramen/verwarmingstoestellen en toebehoren (bij glasvervanging en raamvervanging wordt alleen advies gegeven over vervangingen binnen de bestaande raamopeningen zonder vergunningsplicht);

O ruwe inschatting van de netto-investeringskosten maken na verrekening van de financiële ondersteuningsmaatregelen waarvoor de klant in aanmerking komt, met inbegrip van de sociale dakisolatiepremie voor de in aanmerking komende gezinnen die huren op de private huurmarkt;

O nagaan of de klant bereid is om minstens 1 van de investeringen uit te voeren.

INDIEN JA: AANDUIDEN ALS KANDIDAAT VOOR BEGELEIDINGSTRAJECT ENERGIEBESPARENDE INVESTERINGEN

INDIEN NEE STOP

UITVOERING BEGELEIDINGSTRAJECT TYPE 2

BASISGEGEVENS

- Identificatienummer begeleidingstraject
- Identificatienummer oorspronkelijke energiescan
- Datum waarop de begeleiding is opgestart
- Persoonsgegevens (naam, adres, telefoonnummer)

O Doelgroep : beschermd, LAC, actieve prepaidmeter, voorwaarden verwarmingstoelage, op basis van inkomen, op basis van huurprijs huurder sociale huisvesting, huurder sociaal verhuurkantoor, inschatting van het OCMW

O Uitvoerder van het begeleidingstraject

STAP 1: VOORBEREIDENDE FASE VOOR DE UITVOERING VAN DE WERKEN

1) opmaken van een gepersonaliseerd plan, inclusief afmetingen, voor het aanbrengen van dakisolatie en/of het vervangen van enkel glas, onderbouwd met schetsen en/of foto's (voor glasvervanging en raamvervanging wordt alleen advies gegeven over vervangingen binnen de bestaande raamopeningen zonder vergunningsplicht);

2) in geval van vervanging verwarmingsinstallatie: inschatten van het benodigde ketelvermogen;

3) afgeven aan de klant van het gepersonaliseerde plan met inbegrip van de inschatting van het benodigde ketelvermogen;

4) in geval van verwarming: nagaan of de schouw moet worden aangepast;

5) in geval van dakisolatie: nagaan of de klant de werken zelf kan uitvoeren of beter kan laten uitvoeren;

6) in geval van beglazing: nagaan of ook de ramen moeten worden vervangen en niet alleen het glas;

7) inschatting maken van de kostprijzen door middel van meetstaten en gebruikmakend van recente standaardkostprijzen bouwsector, recente gemiddelde aankooprijzen isolatiemateriaal/beglazing/ ramen/ verwarmingsinstallatie en toebehoren + eventuele bijkomende afwerking voor beglazing + eventuele aanpassing van de schoorsteen in geval van verwarming;

8) afgeven aan de klant van de kostprijsinschatting;

9) raming van de netto-investeringskosten maken na verrekening van de financiële ondersteuningsmaatregelen waarvoor de klant in aanmerking komt;

10) afgeven aan de klant van de raming van de netto-investeringskosten;

11) in geval van dakisolatie + als de klant de werken zelf wil uitvoeren: instructies geven over een degelijke plaatsing van dakisolatie aan de hand van opleidingsdocumentatie, modelfiches, meetstaten, verwijzing naar internetfilmpjes, wijzen op gevaren van slechte plaatsing isolatie, verwijzing naar opleidingen;

12) als de klant de werken wil laten uitvoeren: opmaken van een kort bestek/meetstaat;

13) als de klant de werken wil laten uitvoeren, de klant bijstaan bij het opvragen van minstens drie onafhankelijke offertes;

De uitvoerder van de scan moet zich onthouden van commerciële voorstellen zowel uit eigen naam als uit naam van een met hem gelieerde onderneming.

14) nadat de klant de offertes heeft doorgestuurd aan de energiescanner: instaan voor een formele en neutrale beoordeling van de ontvangen offertes;

15) feedback aan de klant in verband met de beoordeling + bezorgen van de formele evaluatie van de offertes aan de klant;

De laatste twee deeltaken kunnen door de energiescanner worden uitgevoerd in zijn kantoren, de andere deeltaken worden uitgevoerd tijdens een huisbezoek.

ALS DE KLANT OP DIT OGENBLIK AFZIET VAN HET LATEN UITVOEREN VAN DE INVESTERING: GA VERDER MET STAP 4

STAP 2: UITVOERING VAN DE WERKEN

O contacteren van de gekozen uitvoerder en afspreken timing uitvoering van de werken of er minstens voor zorgen dat aannemer en klant met elkaar in contact komen om onderling praktische afspraken te maken qua timing;

STAP 3: NA DE WERKEN

O de klant bijstaan bij het invullen van de verschillende aanvraagformulieren om een financiële tegemoetkoming te krijgen

STAP 4 (alleen als klant heeft afgehaakt na stap 1):

O Uitvoering van enkele kleine energiebesparende maatregelen en actieve begeleiding bij het veranderen van leverancier (indien switch gewenst)

O Er wordt overgegaan tot uitvoering van twee van de negen maatregelen die beschreven zijn in de energiescan. De klant overlegt met de scanner wat het meest is aangewezen.

O Bovendien wordt, als de klant daarin interesse heeft, module 1 uit het begeleidingstraject type 1 (actieve begeleiding bij het veranderen van energieleverancier) aangeboden.

De klant moet aftekenen voor de geplaatste materialen.

UITBETALING

Een begeleidingstraject type 2 energiebesparende investeringen kan gefactureerd worden als alle stappen tot en met deeltaak 13 van stap 1 zijn voltooid.

Als stap 1 wordt doorlopen voor meerdere maatregelen (dakisolatie, beglazing of verwarming), kunnen verschillende begeleidingstrajecten worden aangerekend. Die mogelijke facturatie doet geen afbreuk aan verplichting om ook de verder te volgen stappen in het begeleidingstraject uit te voeren.

De trajectbegeleider moet het volledige traject uitvoeren tot en met stap 3 als de klant de investeringen laat uitvoeren, of met inbegrip van stap 4 als de klant na stap 1 afziet van de investeringen.

Niet correct gefactureerde begeleidingstrajecten zullen worden teruggevorderd.

VERWERKING IN SOFTWARE

De begeleidingstrajecten type 2 worden verwerkt in een softwarepakket. Dat softwarepakket laat toe om de volgende zaken na te gaan en om daarvan gedetailleerde overzichten op te maken:

O welke investeringen de klant heeft uitgevoerd;

O op welke data de verschillende stappen zijn uitgevoerd;

O hoeveel m² dakisolatie werd geplaatst;

O hoeveel m² enkel glas is vervangen;

O welke nieuwe verwarmingsinstallatie is geplaatst;

O welke kleine energiebesparende investeringen zijn uitgevoerd;

O of de klant begeleid werd bij het veranderen van leverancier.

Voor de documenten die opgesteld worden in stap 1, wordt per begeleidingstraject minstens een unieke referentie opgenomen naar die documenten. Indien mogelijk worden de documenten zelf opgeslagen in dat softwarepakket.

RAPPORT VOOR DE KLANT

Aan de klant moet een schriftelijk rapport in eenvoudige taal worden afgeleverd (al dan niet op het moment van de uitvoering van de scan zelf).

Dat rapport omvat minstens:

- o een beschrijving van de huidige energiesituatie van de woning;
- o een beschrijving van de energietips die voor de bewoner van toepassing zijn;
- o een beschrijving van de maatregelen die tijdens de scan uitgevoerd zijn;
- o een indicatie van het besparingspotentieel dat de bewoner kan realiseren door de belangrijkste energietips uit te voeren (in kWh en in euro);
- o een verwijzing naar mogelijke financiële ondersteuning om energiebesparende maatregelen uit te voeren (netbeheerderspremie, belastingvermindering voor dakisolatie, de Vlaamse renovatiepremie, gemeentes en provincies, leningformules zoals die van FRGE, sociale dakisolatiepremie ...);
- o een verwijzing naar de leveranciersvergelijking op www.vreg.be.

Een energiescan kan gefactureerd worden als alle stappen tot en met punt 5 zijn uitgevoerd en het rapport aan de klant, vermeld in punt 6, is afgegeven.”

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de administrateur-generaal van 12 januari 2023 tot wijziging van de bijlage bij het besluit van de administrateur-generaal van het Vlaams Energieagentschap van 14 december 2011 houdende het vastleggen van de minimale kwaliteitslabels waaraan koelkasten en wasmachines moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een kortingsbon en de minimumvereisten waaraan energiescans moeten voldoen.

Brussel, 12 januari 2023.

De administrateur-generaal van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap,
L. PEETERS